

## Utkast til forskrift om godkjenning etter lov om fagskoleutdanning. 21. november 2007

### § 1. Virkeområde

Forskriften gjelder godkjenning av utdanninger og tilbydere etter fagskoleloven § 2.

#### *Merknad til § 1:*

Bestemmelsen angir forskriftens virkeområde, det vil si godkjenning av utdanningstilbud og utgivelse av fullmakt til tilbyder til selv å opprette fagskoleutdanninger innen avgrensede fagområder (godkjent tilbyder), krav til system for kvalitetssikring og revisjon av tidligere godkjente tilbud.

Det er et krav etter fagskoleloven at utdanningstilbudene skal bygge på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. NOKUT, eventuelt godkjent tilbyder, skal vurdere fagskoleutdanningene med sikte på om de ligger på et nivå over videregående opplæring. At et utdanningstilbud bygger på videregående opplæring vil ikke si at samtlige fag utdanningstilbudet består av, må ligge over høyeste nivå i faget i videregående opplæring. Fag i utdanningstilbud som er en påbygning på tilsvarende fag fra de studieretningene/utdanningsprogram i videregående opplæring som kreves for opptak, skal imidlertid bygge på disse fagene og ligge på et høyere nivå. Utdanninger i fag /fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanninger som ikke bygger på, eller er en videreføring av, studieretning/utdanningsprogram i videregående opplæring (utdanninger innen fagområder som ikke er i videregående opplæring) skal i sitt opplegg og gjennomføring bygge på den generelle kompetanse og modenheten disse studentene har fra videregående opplæring.

En fagskoleutdanning skal ha et omfang som tilsvarer minimum et halvt studieår og maksimum to studieår. Et studieår har et omfang tilsvarende et normalt arbeidsår. Det er ikke krav om at fagskoleutdanninger skal være organisert i semestre. Omfanget av fagskoleutdanninger skal beregnes i heltid, enten de tilbys som heltids- eller deltidsutdanninger, stedbaserter eller som fjernundervisning (over nett eller på annen måte) eller i moduler. Tilbud av kortere varighet enn et halvt studieår eller lengre enn to studieår, godkjennes ikke. I fagskoleutdanninger kan det brukes ulike undervisningsmetoder. Metodene må være tilpasset målet for den aktuelle undervisningen.

## § 2. Vedtaksførhet

Styret for Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) er vedtaksført for behandling av saker etter denne forskrift når lederen, eller lederens stedfortreder, og fire andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.

### *Merknad til § 2:*

Bestemmelsen oppstiller et minimumskrav for at styret for NOKUT skal være vedtaksført for behandling av saker etter denne forskriften. Styret selv tar stilling til i hvilken utstrekning beslutningsmyndighet skal delegeres.

## § 3. Sakkyndighet

1. NOKUT oppnevner sakkyndige til å gi anbefaling om godkjenninger av utdanninger eller tilbydere.

2. NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse.

### *Merknad til § 3:*

Siden utdanningstilbudene vil ha svært ulik karakter, vil det variere hva som er relevant kompetanse. Dette er en faglig vurdering som NOKUT må foreta. Bestemmelsen setter derfor ingen generelle eller overordnede krav til kompetanse. Oppnevning av sakkyndige bør skje etter dialog med den aktuelle tilbyder/søker eller fagmiljøet for å sikre legitimitet i vurderingen.

#### § 4. Forholdet til forvaltningsloven

Forvaltningsloven gjelder ved behandling av saker etter denne forskrift, med følgende unntak og presiseringer:

- a. Vedtak etter §§ 5-9 regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.
- b. Bare den som et vedtak direkte gjelder, kan klage over vedtak fattet av NOKUT.
- c. NOKUTs faglige vurdering av de faktiske forhold i samband med vedtak etter §§ 5-9 kan ikke påklages.

##### *Merknad til § 4:*

NOKUTs vedtak overfor offentlige institusjoner vil i utgangspunktet ikke være enkeltvedtak etter forvaltningsloven. For å gi de offentlige og private institusjonene like vilkår gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler for enkeltvedtak her også for offentlige institusjoner.

Forvaltningsloven § 28 gir klagerett til *”part eller annen med rettslig klageinteresse”*. For utdanningsinstitusjoner vil f.eks. studenter eller institusjonseier kunne tenkes å ha rettslig klageinteresse ved siden av institusjonen selv. For å ikke legge en unødig stor arbeidsbyrde på NOKUT og for å unngå at klagebehandlingen blir omfattende og byråkratisk, jf. nedenfor, er det etter forskriften bare den aktuelle institusjon eller søker som anses å ha rettslig klageinteresse i forhold til forvaltningsloven § 28.

I Stortingets behandling av St.meld. nr. 27 (2000-2001), jf. Innst. S. nr. 337 (2000-2001) ble det forutsatt at organet skulle være avgrenset, og ikke stort og byråkratisk. Utgangspunktet for klageinstansens kompetanse etter forvaltningsloven er at den kan prøve alle sider av saken. I saker hvor det er oppnevnt faglige sakkyndige og saksbehandlingen er omfattende og ressurskrevende, vil en kompetanse for klageorganet til å prøve alle sider av saken bli kostbar og tidkrevende. I de saker hvor saksbehandlingen i første instans er omfattende og avhengig av faglige sakkyndige, vil det derfor kun være forskriftens og forvaltningslovens regler om saksbehandling som gjøres til gjenstand for klagebehandling. NOKUTs faglige vurdering kan således ikke overprøves av klageinstansen.

## § 5. Godkjenning av enkelttilbud etter lov om fagskoleutdanning

1. NOKUT behandler søknad om godkjenning av utdanningstilbud etter lov om fagskoleutdanning. NOKUT oppnevner faglig sakkyndige for sin behandling av søknaden. NOKUT fastsetter mandat og kriterier for sakkyndig vurdering. NOKUT skal også behandle søknader om vesentlige endringer i allerede godkjente tilbud, herunder etablering av godkjente undervisningstilbud på nye steder.
2. NOKUT utarbeider retningslinjer for behandling av søknader, herunder krav til utforming av søknader og krav til dokumentasjon av styringsordning og reglementer med mer etter lov om fagskoleutdanning.
3. NOKUT sender de sakkyndiges rapport til den berørte tilbyder som skal gis en frist på minst 6 uker til å uttale seg før NOKUT fatter vedtak.
4. NOKUT skal påse at utdanningstilbudet er i tråd med de internasjonale standarder og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.
5. NOKUT kan gi godkjenning uten bruk av sakkyndige dersom utdanningen allerede er godkjent i henhold til krav fra norsk offentlig sertifiserende eller autoriserende myndighet eller dersom søknaden gjelder endringer i tidligere godkjente utdanningstilbud.
6. Tildelt godkjenning gjelder slik det fremgår av NOKUTs godkjenningsbrev. Et tilbud som er godkjent som heltids- eller deltidsstudium, kan tilbys på deltid eller heltid samme sted, og etter samme undervisningsmodell, forutsatt at tilbudet ellers er i samsvar med godkjenningen.
7. Dersom en tilbyder har fått en søknad om godkjenning avslått, kan NOKUT bestemme at en ny søknad om godkjenning av samme utdanning først kan fremmes etter to år.

### *Merknad til § 5:*

#### Til nr. 1 og 2

Bestemmelsen gir NOKUT ansvar for den faglige vurderingen, inkludert fastsetting av metode for godkjenning av fagskoleutdanningstilbud. NOKUT skal sette krav til hvordan den sakkyndige vurderingen og godkjenningen skal gjennomføres, herunder mal for utforming av innstilling fra de sakkyndige. "Vesentlige endringer" må gjelde i forhold til innhold og nivå. Tilbydere vil kunne påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. Kriterier fastsatt etter denne bestemmelsen skal også legges til grunn ved revisjon av godkjenning, jf. § 6. Bestemmelsen pålegger NOKUT å holde seg oppdatert med utviklingen av de internasjonale standardene/avtalene og tilpasse de norske standardene til internasjonale krav som er rettslig forpliktende for Norge.

#### Til nr. 5

Godkjenning i henhold til sertifikatkravene ligger til den statlige godkjennende myndighet. Samarbeidsavtale kan inngås mellom NOKUT og sertifiseringsgivende myndighet.

Dersom en søknad om godkjenning er av en slik art at det ikke er nødvendig med sakkyndig vurdering, kan NOKUT fatte vedtak uten fortutgående sakkyndig vurderinger eller en på grunnlag av en begrenset sakkyndig vurdering.

NOKUT kan stille krav om at nasjonalt fastsatte krav til sertifisering og autorisasjon skal være oppfylt. En utdanning til et yrke som krever sertifikat eller autorisasjon kan ikke kalles yrkesrettet hvis teorikravene til sertifikat/autorisasjon ikke er tilfredsstilt. Dette gjelder også hvis yrket krever en internasjonal sertifisering. Når slik sertifisering og/eller autorisering stilles som krav, kan NOKUT lempe på bruken av sakkyndige for å hindre dobbeltarbeid. NOKUT vurderer selv hensiktsmessigheten i – og omfanget av – en slik lemping av bruken av sakkyndige.

## § 6. Godkjenning av tilbydere

1. Tilbydere som gir godkjent fagskoleutdanning, kan søke NOKUT om godkjenning for å opprette fagskoleutdanninger innen avgrensede fagområder (godkjent tilbyder).

En godkjent tilbyder har fullmakt til selv å opprette nye fagskoleutdanninger. I sitt vedtak fastsetter NOKUT fagområdet fullmakten gjelder for. NOKUT kan også fastsette andre vilkår. NOKUT oversender kopi av vedtak til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen.

2. For å bli godkjent som tilbyder må følgende vilkår være oppfylt:

- a) Tilbyderens primærvirksomhet skal være utdanning.
- b) Tilbyderen skal ha fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger med en slik kompetanse at tilbyder er i stand til kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innen sentrale fagområder som inngår i utdanningene.
- c) Tilbyderen skal ha et tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet.. Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder:
- d) Tilbyderen må ha uteksaminert kandidater i minst én godkjent fagskoleutdanning i minst to år .
- e) Tilbyderen må ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring, jf. denne forskrift § 7.
- f) Tilbyderen må dokumentere medlemskap i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.

3. NOKUT utarbeider retningslinjer for behandling av søknader og utfyllende kriterier for godkjenning av tilbyder.

4. En godkjent tilbyder må rapportere om opprettelse av nye tilbud til NOKUT, med kopi til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen.

5. Hvis en tilbyder har fått avslått søknad om godkjenning som tilbyder, kan NOKUT bestemme at en ny søknad først kan fremmes etter to år.

### *Merknad til § 6*

#### Til nr. 1

Søkeren beskriver og definerer selv det fagområdet det søkes godkjenning for.

Variasjonen i fagskolesektoren tilsier det kan være hensiktsmessig å ha graderte fullmakter. NOKUT fastsetter standarder og utvikler kriterier for godkjenning av tilbydere. Herunder ligger også muligheten for graderte godkjenninger. En slik gradering må være basert på den sakkyndige vurderingen.

Dersom en allerede godkjent tilbyder eller det fagområdet eller fagområdene tilbyderen er godkjent for har undergått vesentlige endringer (jf. denne forskrift § 5 nr. 1), må fullmaktene godkjennes på nytt.

#### Til nr. 2

NOKUT kan avvise å behandle en søknad videre, hvis NOKUT i den initierende

søknadsbehandlingen konstaterer at ett eller flere av vilkårene ikke er oppfylt.

En godkjent tilbyder må være stabil og kunne vise til erfaring med fagskoleutdanning. Kravet til tilfredsstillende kvalitetssikringssystem (jf. § 7) bør normalt være strengere for en godkjent tilbyder enn eksempelvis for en fagskole med godkjenning for kun ett utdanningstilbud. NOKUT vil kunne vurdere behovet for å fastsette særskilte krav til interne kvalitetssikringssystemer ved godkjenning av tilbyder.

En del fagområder innen fagskolefeltet har ikke direkte paralleller i høyere utdanning. Fagskoleutdanningen skal være fleksibel i forhold til arbeidslivets skiftende behov. Dette innebærer at tilbydere raskt skal kunne tilby utdanninger innen nye felt. Det stilles derfor ikke noen formelle krav til hva som er et minimumskrav til relevant kompetanse for undervisningspersonalet. Relevant kompetanse kan være realkompetanse. Hva som er relevant kompetanse hos undervisningspersonalet, er en faglig vurdering som NOKUT må foreta.

Til nr. 3: NOKUT kan stille krav til utforming av søknader og krav til dokumentasjon av styringsordning mv. NOKUT fastsetter også eventuelle utfyllende vilkår for godkjenning av tilbyder.

Til nr. 5

To år er den maksimale tid som kan fastsettes.

## § 7. Kvalitetssikring

### 1. Interne system for kvalitetssikring

Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som sikrer kontinuerlige forbedringer og fagenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetssikringsarbeidet ved institusjonen og avdekker sviktende kvalitet.

### 2. Vurdering av tilbydernes system for kvalitetssikring

NOKUT skal vurdere om systemet for kvalitetssikring er tilfredsstillende. Vurderingen omfatter både systemets strukturelle oppbygging, den dokumentasjon det frembringer, og de vurderinger av utdanningskvaliteten som tilbyderen selv gjør.

NOKUT fastsetter, i samråd med sektoren, de kriterier som det interne systemet for kvalitetssikring skal evalueres i forhold til.

NOKUT kan gi unntak fra bestemmelsene om kvalitetssikring i denne forskrift hvis et system for kvalitetssikring allerede inngår i kravene fra norsk offentlig sertifiserende eller autoriserende myndighet, jf. denne forskrift § 5 nr. 5.

### 3. Tilbaketrekking av rett til å søke om godkjenning av fagskoleutdanninger og godkjenning som tilbyder

Dersom NOKUT fatter vedtak om at systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende hos tilbyder som gir godkjent fagskoleutdanning, mister tilbyderen retten til å søke om godkjenning av nye utdanninger. Tilbyderen kan kreve at en ny vurdering av systemet for kvalitetssikring iverksettes når det har gått ett år etter at NOKUT fattet slikt vedtak. Tilbyderen må selv kontakte NOKUT for iverksettelse av en ny vurdering. Dersom NOKUT etter ny vurdering finner systemet for kvalitetssikring tilfredsstillende, kan tilbyderen igjen søke om godkjenning av nye fagskoleutdanninger.

Dersom NOKUT fatter vedtak om at systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende hos en godkjent tilbyder, skal NOKUT trekke tilbake tilbyderens myndighet til å etablere nye fagskoleutdanninger etter lov fagskoleutdanning § 2 annet ledd. NOKUTs vedtak om tilbaketrekking av godkjenning som tilbyder oversendes departementet og Lånekassen. Tilbyderen kan kreve at en ny vurdering av systemet for kvalitetssikring iverksettes når det har gått ett år etter at retten til å etablere fagskoleutdanninger er trukket tilbake. Tilbyderen må selv kontakte NOKUT for iverksettelse av ny vurdering.

#### Merknad til § 7:

##### Til nr. 1.

Sviktende kvalitet kan være at utdanningen ikke i tilstrekkelig grad er yrkesrettet. Rutiner for å vurdere yrkesrelevans må derfor inngå i systemet.

NOKUT kan stille krav om selvevaluering og institusjonens oppfølging av evalueringer, dokumentasjon av institusjonens arbeid med læringsmiljøet, samt rutiner for kvalitetssikring av nye utdanningstilbud.

##### Til nr. 3.

Bestemmelsen sier ikke noe om tilbaketrekking av godkjenning, som følge av manglende system for kvalitetssikring. Det er naturlig at NOKUT i den sammenheng vurderer revisjon av godkjenning, jf. denne forskrift §§ 8 og 9, hvis systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende.

## **§ 8. Revidering av godkjenning av enkelttilbud**

1. NOKUT kan på fritt grunnlag foreta en revidering av en tidligere gitt godkjenning.
2. Kriterier som er fastsatt med hjemmel i denne forskriften § 5 nr. 1, legges til grunn for revideringen.
3. NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre revideringen. NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevningen av disse. Når særlige grunner tilsier det, kan NOKUT unnlate å bruke sakkyndige i revideringen eller for deler av revideringen.
4. NOKUT sender foreløpig rapport om evaluering av et utdanningstilbud til den berørte tilbyder, som skal gis en frist på minst 6 uker til å uttale seg.
5. Dersom NOKUT finner at et utdanningstilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal tilbyder gis en frist på inntil 6 måneder til å iverksette tiltak for å forbedre dette.
6. NOKUTs vedtak om å trekke tilbake godkjenning av et utdanningstilbud sendes tilbyderen med kopi til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen. Tilbyderen skal umiddelbart trekke tilbake utdanningstilbudet.
7. En tilbyder som har mistet godkjenning for et utdanningstilbud skal iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre den påbegynte fagskoleutdanningen.

### ***Merknad til § 8***

#### **Til nr. 2 og 3**

Bestemmelsen gir NOKUT ansvaret for det revideringsfaglige opplegget, herunder hvordan revideringen skal gjennomføres og mal for dokumenter som inngår i revideringen.

Revideringsordningen skal være fleksibel, så derfor er det eksplisitt åpnet for at NOKUT ikke alltid må bruke sakkyndige. Ulike sider i et sett av standarder og kriterier for revisjon kan behandles på ulike nivå. NOKUT kan revidere hele eller deler av forholdene rundt en fagskoleutdanning. NOKUT behøver ikke å gå via en sakkyndig komité i et hvert tilfelle, når en tilbyder er gjenstand for revisjon. For eksempel kan det være fastsatt objektive vilkår for godkjenning som ikke er overholdt av en institusjon. I enkelte slike tilfelle vil det kunne være åpenbart unødvendig med en egen sakkyndig komité til å forstå slike sider ved en revidering. NOKUT kan også, i tilfeller der det oppdages mangler eller det kan stilles tvil ved om en institusjon oppfyller vilkårene for godkjenning, anmode en institusjon om å rette opp forholdene eller be om en nærmere redegjørelse fra institusjonen. Dersom en institusjon ikke kan redegjøre tilfredsstillende for situasjonen eller det er tvil om etterlevelse av godkjenningvilkårene, kan det vurderes satt ned en sakkyndig komité.

#### **Til nr. 5**

Bestemmelsen gir tilbyderne en frist på inntil 6 måneder til å rette opp vesentlige mangler før vedtak oversendes departementet. NOKUT vurderer i hvert tilfelle hvilken frist som er rimelig for å få rettet opp de påpekte mangler. Varigheten av utdanningstilbudet vil ha betydning for denne vurderingen. NOKUT må i den enkelte sak selv vurdere hvorvidt det er behov for at de sakkyndige på ny skal vurdere kvaliteten på utdanningstilbudet jf.

fagskoleloven § 2 tredje ledd.

Til nr. 6

Hvis en utdanning ikke er godkjent skal NOKUT følge opp med tilbaketrekking av rettigheter gitt med hjemmel i lov om fagskoleutdanning § 2. Departementet kan også følge opp ved å stanse eventuelle offentlige tilskudd i henhold til fagskoleloven § 8.

Nye studenter vil ikke kunne få lån i Lånekassen, siden det forutsetter at utdanningen er godkjent etter en utdanningslov.

Til nr. 7

For å sikre at studentene ved et utdanningstilbud som ikke lenger er godkjent, skal få fullført utdanningen, skal det inngås en avtale med en annen tilbyder som kan overta det faglige ansvaret. Alternativt kan det, dersom dette godkjennes av NOKUT, iverksettes særskilte tiltak som gjør at institusjonen likevel kan ha ansvar for å avholde eksamen for de berørte studentene.

### **§9. Revidering av godkjent tilbyder**

1. NOKUT kan på fritt grunnlag foreta revidering av en godkjent tilbyder med sikte på revidering av godkjenning som tidligere er gitt.

2. Kriterier som er fastsatt i denne forskriften § 6 eller med hjemmel i denne legges til grunn for revideringen.

3. NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre revideringen. NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevningen av disse. Når særlige grunner tilsier det, kan NOKUT unnlate å bruke sakkyndige i revideringen eller for deler av revideringen.

4. Dersom NOKUT finner at en tilbyder ikke lenger oppfyller kravene til godkjenning, jf. § 6, trekkes godkjenning som tilbyder (retten til selv å opprette fagskoleutdanninger) tilbake midlertidig. NOKUTs vedtak kan også omfatte vedtak om tilbaketrekking av godkjenning for enkeltutdanninger. Tilbyderen skal gis en frist på inntil 1 år, men ikke kortere enn 3 måneder, til å rette opp mangelfulle forhold. Ved utløp av den fastsatte fristen foretar NOKUT en vurdering av hvorvidt tiltakene er tilstrekkelige for å bringe tilbyderen opp på det nødvendige faglige nivå. Dersom vilkårene for godkjenning fremdeles ikke er til stede, skal NOKUT trekke godkjenningen tilbake permanent.

5. NOKUTs vedtak om å trekke tilbake godkjenningen som tilbyder, skal oversendes departementet og Lånekassen.

6. Når en tilbyder har mistet godkjenningen, kan NOKUT bestemme at ny søknad om godkjenning først kan fremmes etter 2 år.

#### *Merknader til § 9*

Til nr. 2 og 3

Det vises til merknadene til § 8 nr. 2 og 3.

Til nr. 4 og 6

Der tilbyder har godkjenning for flere fagområder, avgjør NOKUT om tilbaketrekkingen gjelder én eller flere godkjenninger, eller tilbyderen generelt. En permanent tilbaketrekking av godkjenning som tilbyder innebærer at tilbyderen må starte prosessen på nytt, på lik linje med andre tilbydere som ønsker godkjenning, hvis tilbyderen ønsker ny godkjenning. Hvis NOKUT bestemmer at ny søknad om godkjenning først kan fremmes etter 2 år (karantenetid), må NOKUT klargjøre om dette gjelder generelt eller innenfor bestemte fagområder.

Til nr. 5

Det vises til merknadene til § 8 nr. 6.

## **§ 10. Klagenemnd**

1. Departementet oppnevner klagenemnd som avgjør klager over vedtak fattet av NOKUT.
2. Klagenemnden skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. Ett medlem skal være student. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere.
3. Leder skal ikke være tilsatt eller medlem av styre ved institusjon som kommer inn under fagskoleloven.

### *Merknad til § 10*

Departementet oppretter en klagenemnd som behandler klager over NOKUTs vedtak. Klagenemnden skal sikres en uavhengig posisjon i forhold til både NOKUT og departementet i sin klagesaksbehandling.

Nemnden skal ha 5 medlemmer, med personlige varamedlemmer, som departementet oppnevner. Nemnden må ha tilstrekkelig med vararepresentanter til å sikre habilitet. Departementet fastsetter funksjonstiden. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere, jf. domstolsloven § 53 første punktum og § 54 andre ledd.

Som tidligere omtalt i § 4 gjelder forvaltningsloves bestemmelser om klagebehandling.

At leder ikke skal være tilsatt, eller medlem av styre ved institusjon som kommer inn under fagskoleloven, medfører ikke at resten av styret må ha en slik tilknytning.

## **§ 11. Klagenemndens avgjørelse**

1. Klagenemnden er vedtaksfør når lederen, eller varamedlem for leder, og tre andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.
2. Klagenemndens vedtak kan ikke påklages.

### *Merknad til § 11*

Lederen og tre andre medlemmer (eller varamedlemmer) må være til stede for at klagenemnden skal kunne fatte gyldig vedtak. Hvor leder har forfall, trer lederens varamedlem for inn som leder for nemnda.

At klageinstansens vedtak ikke kan påklages, følger også av forvaltningsloven § 28 første ledd annet punktum.

## **§ 12. Overgangsregler**

Bestemmelsen om at tilbydere av fagskoleutdanning skal ha et tilfredsstillende systemer for kvalitetssikring gjelder fra 1. januar 2009.

Bestemmelsen om at tilbydere av fagskolerutdanning skal ha et styre på minst fem medlemmer som øverste ansvarlige styringsorgan gjelder fra 1. juli 2008.

## **§ 13. Ikrafttredelse**

Forskriften trer i kraft XX. februar 2008.